

Jiří Sekereš

Konzervační dílny Regionálního muzea v Mikulově v roce 2013

Práce konzervačních dílen v roce 2013 sestávala, tak jako v předchozích letech, velkým dílem z repasí a oprav předmětů umístěných v expozicích nebo těch, které se do expozic nově umísťovaly.

Časově náročná byla práce s předměty určenými pro instalaci výstavy *Z pokladů mikulovských farností*, která zahajovala muzejní sezónu. Množství obrazů, křížů a jiných předmětů církevní potřeby bylo nutno očistit od prachu, zbavit nečistot a navrátit jim reprezentativní vzhled. Nejčastěji šlo o zašpiněné rámy, zašlé zlacení a v případě grafických listů o poškození hmyzem.

Nedávná historie – před konzervací (foto Jiří Sekereš)

V podobném duchu se nesla konzervátorská činnost v galerii Dietrichsteinů. I zde bylo v průběhu roku nutno čistit zašlé zlacení a rámy. K tomu musíme také připočítat několik případů poškození vystavených předmětů neopatrnými lidmi. Příkladem budiž ulomené fragmenty řezbářských ozdob velké renesanční truhly nebo trhliny v koženém sedáku starostenského křesla, které mají návštěvníci zřejmě ve značné oblibě.

Čištěny byly také rámy rozsáhlých obrazových sbírek autorů Grölla a Gajdoše.

Práce přímo v dílnách zahrnovala konzervaci a dokumentaci předmětů z podsbírek Historie, Vinařství a Archeologie.

V rámci podsbírk **Historie** si mnoho pozornosti vyžádalo kolo – historický bicykl černé barvy z období přelomu 19. a 20. století. Stroj byl ve špatném technickém stavu, původní lak z velké části znehodnocen a mnohé části byly zrezivělé. Bylo nutno celý stroj rozebrat, aby bylo možno jednotlivé součásti dobře vyčistit. Poté bylo kolo nově nalakováno, sestaveno a dobře promazáno. Práce na konzervaci kola si vyžádaly několik měsíců hrubého času.

Časově bližší historické období reprezentovala plechová cedule s označením „Hraniční pásmo“. Líc cedule byl pouze zašpiněný, ale rubová strana byla zkorodovaná. Po opískování dostal rub cedule antikoroziní nátěr.

Dvojice dřevěných soch Cyrila a Metoděje, určená k zápůjčce do Etnografického ústavu v Brně, prošla před předáním celkovou očistou. Ukázalo se, že některé končetiny plastik jsou ve spojích uvolněné, bylo tedy třeba je nově fixovat.

Pro výstavu v sezóně 2014, věnovanou dietrichsteinské hrobce, se začaly připravovat předměty, které odtud pocházejí – kříže, svícny a malovaná víka rakví. Také zde je mnoho uvolněných dřevěných součástí.

V rámci podsbírk **Vinařství** byly v průběhu roku postupně konzervovány předměty, jež v minulých desetiletích utrpěly nevhodným uložením. Jednalo se o kádě, putny a krabice na víno. Tyto předměty jsou zpravidla dřevěné s železným okutím, je tedy nutno pokaždé od sebe materiály oddělit, předmět rozložit, očistit a po konzervačním zásahu opět sestavit.

Železný klíč z dietrichsteinské sbírky – po konzervaci (foto Jiří Sekereš)

V létě 2013 probíhaly v těsné blízkosti lisu výkopové práce kvůli opravě zámeckého vodovodního systému, lis byl proto dokonce částečně demontován, což umožnilo komplexnější zásah nad standardní rutinní postupy. Bylo konzervováno kování vany lisu a došlo také na moření sluncem vybledlého dřeva.

V rámci podsbírk **Archeologie** byly konzervovány soubory nálezů z archeologických průzkumů. Šlo například o železné a bronzové předměty z horního nádvoří mikulovského zámku a nálezy z mikulovské horní synagogy, obojí z průzkumů v roce 2012. U těchto předmětů jde o běžné zásahy spočívající v odstranění korozních produktů až po stabilní vrstvy a následnou stabilizaci povrchu tanátováním.

Jemnější práci představovaly mince, ať už šlo o jednotlivé kusy, nebo skupinové nálezy (Rakvice, Mikulov). Tyto mince jsou zpravidla raženy ze slitin stříbra a jiných kovů o proměnlivém složení, při práci je tedy nutno zvolit individuální přístup, aby materiál nebyl poškozen. Někdy nelze vůbec uplatnit chemický zásah a musíme se omezit pouze na jemné mechanické očištění v destilované vodě.

V souladu s dlouhodobým plánem konzervačních dílen probíhala i rekonzervace železných a bronzových předmětů z depositářů a expozic muzea. Železné předměty i přes veškerou konzervátorovu snahu jen málokdy vydrží trvale v uspokojivém stavu, je tedy nutné je v pravidelných dlouhodobých intervalech kontrolovat a v případě potřeby zasáhnout. Bylo rekonzervováno deset předmětů z expozice *Římané a Germáni v kraji pod Pálavou* a sedmáct předmětů starých nálezů z Velkých Bílovic.

Konečně pro muzeum v Modřicích, které nedisponuje vlastní konzervační dílnou, bylo zpracováno osm železných předmětů (nože, sekery).

Slepen a konzervován byl rozlomený větrák od sklepa, vysoký průduch z pálené cihloviny.

Velké sousto představuje už tradičně vinařský lis na horním nádvoří zámku. Ačkoli je umístěn ve skrytu arkády, povětrnostní podmínky a zájem turistů si každoročně vyberou svou daň. Lis proto vyžaduje pravidelnou údržbu v podobě čištění a udržování povrchové ochranné vrstvy (přípravek Solakryl).